

forrás: <https://www.zaol.hu/kultura/helyi-kultura/az-egerszegi-kolcsey-gimnazium-is-reszt-vesz-a-festetics-200-ban-2850181/>

A genetikus grófról

A Kölcsey-gimnázium is részt vesz a
Festetics 200-ban

A Festetics 200 emlékév kiemelkedő jelentőségű középiskolai konferenciája zajlott szerdán a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban. Festetics Imre gróf kétszáz évvel ezelőtt tette közzé írását a juhtenyésztés közben szerzett genetikai tapasztalatairól, jó pár évvel megelőzve a genetika atyjának tartott cseh Gregor Mendel tudományos eredményeit.

A diák előadók csoportja, középen Pozsik Lajos és Boncz Dániel tanárok, jobb szélén Szűcs Gergely igazgató Fotó: Pezzetta Umberto/Zalai Hírlap

ARANY HORVÁTH ZSUZSA (zusza.horvath.arany@zalahirlap.hu)

Korábban már beszámoltunk arról, hogy a Kölcsey-gimnáziumban a természettudományos labor adta lehetőségeket kihasználva Pozsik Lajos és Boncz Dániel tanár vezetésével indult el a projekt, melynek keretében a diákok feltérképezték Festetics Imre (1764-1847) családfáját, életét, a birtokain folyó juhtenyésztés tudományos eredményeit. A programban 25 tanuló vett részt, a tanári karból is többen segítettek a különleges vállalkozást, így nyílt mód arra, hogy „A genetikus gróf, Festetics Imre és a természet genetikai törvényei” című projekt keretében oktatófilm készüljön, a gimnazisták elutazhassanak a gróf szülőhelyére, Simaságra, valamint Brnóba (Brünn), a Mendelianumba, s a tegnapi bemutató konferencia után március végén részt vegyenek Csurgón a XXV. Természettudományos Diákkonferencián. (Csurgó is a Festeticsek ezen ágának birtokaihoz tartozott.)

A zalaegerszegi középiskolai projekt csatlakozik a Magyar Tudományos Akadémia tudományos feltáró munkájához, amelynek motorja Szabó T. Attila professzor, akinek

oroszlánrésze van abban, hogy ráirányult a figyelem a gróf tudományos munkásságára.

A Kölcsey-gimnáziumban tegnap Kajári Attila zalaegerszegi tankerületi igazgató köszöntötte a természettudományos laborban összegyűlt diákságot, valamint a zalai iskolákból és Festetics szülőhelyéről érkezett vendégeket. Hangsúlyozta, a gimnázium alapfeladata a tudomány iránti érdeklődés felkeltése, valamint az alpműveltség átadása, mindkettőben kiválóan teljesít a Kölcsey. A város anyagi támogatásával megvalósult természettudományos labor pedig több zalai tanintézmény számára is nyitott. Szűcs Gergely igazgató elismerését fejezte ki a diákok és tanáraik lelkesedésből fakadó alapos munkája iránt, amelynek eredményeit a konferencia révén tették közkinccsé. A tanácskozás felemelő perceiben felolvasták Szabó T. Attila professzor levelét, aki, mivel nem tudott jelen lenni, e módon fejezte ki elismerését a Kölcsey-gimnázium kollektívájának. A levél jelezte, Pozsik Lajossal már 1988-ban foglalkoztak Festetics Imre életművével, a sokéves kitartás mostanra hozta meg gyümölcsét. (1989-ben publikálták Festetics Imre 1819-ben született, az Oekonomische Neuigkeiten und Verhandlungen című szaklapban megjelent írásának születési körülményeit. Itt használta a világon elsőként a genetika szót.)

A biológus egyetemi tanár azt írta, a gróf európai léptékben gondolkodott, életfontosságú megfigyeléseivel megelőzte a korát, az utókornak kötelessége méltó helyet szerezni számára a tudományos világban. Ő állapította meg először a növények, állatok, emberek energiaforgalma, anyagcseréje és szaporodása törvényei közti összefüggéseket. Szimbolikus, hogy munkássága épp a Magyar Tudományos Akadémia megalapításának korszakára esett. A professzor vállalta, hogy a legjobb kiselőadást később jutalomban részesíti.

A diákok előadásai közt elsőként a Festetics család megismerésére nyílt mód. Varga Panna és Simán Cecília kutatásaiból kiderült, a horvátországi ősök az 1500-as évek végén érkeztek a somogyi, zalai, vasi területekre. Mi, zalaiak Festetics Kristófnál kapcsolódhatunk a történetükbe, hiszen ő már a keszthelyi birtokon is gazdálkodhatott. Az ő fia, III. Pál volt Imre édesapja, valamint I. György is.

Ekképp a Georgikon létrehozója és a genetikus gróf testvérek, de egyik húguk házassága jóvoltából unokaöccsük Széchenyi István. Később a család része lett a Chernel ág, amely a híres ornitológust, Chernel Istvánt adta a tudománynak. A ma élő Festeticsekig is eljutottak a tanulók, hisz a közigazdász herceg IV. György (1940-) és az egyetemi tanár Antal (1937-) családjukkal Németországban élő leszármazottak.

A következőkben Festetics Imre életébe nyertünk betekintést, s láthattuk, hogyan vált katonából 28 ezer holdon gazdálkodó nagybirtokossá és merinójuh-nemesítővé. (A hadviselés miatt nagy keletje volt Európában a gyapjúnak akkoriban.) A hatalmas földbirtokot saját öröksége mellett első feleségének, Boronkay Krisztinának is köszönhette. A továbbiakban a korszerű gazdálkodásról, az állatnemesítő tevékenységről, majd a kétszáz évvel ezelőtt íródott cikkről hallhattak a laborba gyűlt érdeklődők. Előadás mutatta be a magányos szerzetes, Gregor Mendel munkásságát és azt is, miért merült feledésbe oly sokáig Festetics Imre alakja.